

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

دکتر عبدالحسن کاظمی

ماپکو توکسین ها و

ماپکو توکسیکوز

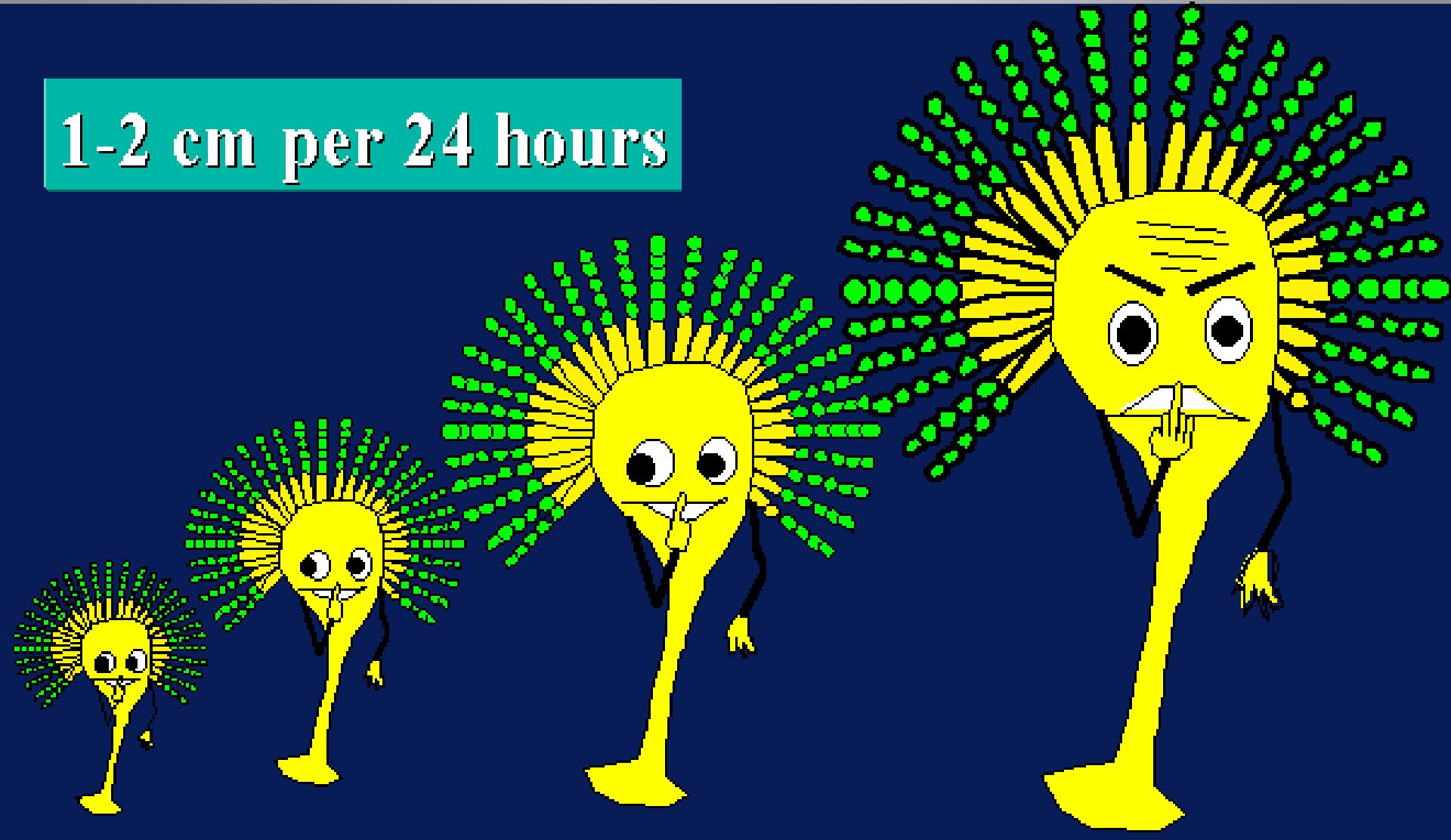
استاد دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی

تبریز

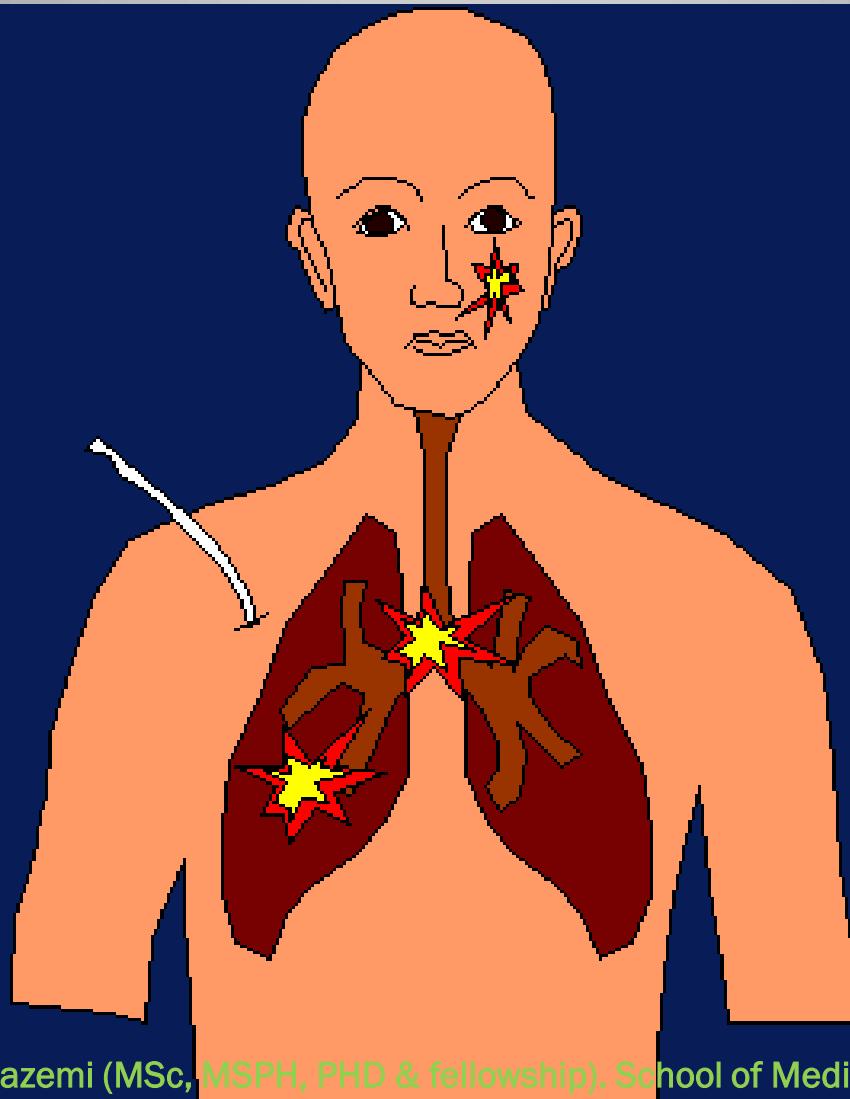
MSC, MSPH, PhD, Fellowship

GROWTH OF ASPERGILLUS

1-2 cm per 24 hours

ASPERGILLOSIS

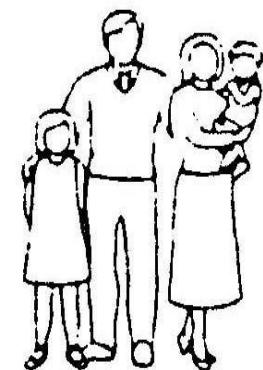

•مايكوتوكسيکوز•

•استفاده غذائي از مواد غذائي كپك زده و آلوده به مايكوتوكسينها، باعث بروز مايكوتوكسيکوز أوليه ميگرددولي در صورت راهيبابي مايكوتوكسينها از طريق زنجيره غذائي به محصولات دامي و لبنی و... استفاده غذائي از اين مواد، باعث بروز عوارض سويي ميگردد كه از آنها بعنوان مايكوتوكسيکوز ثانويه ياد مي شود.

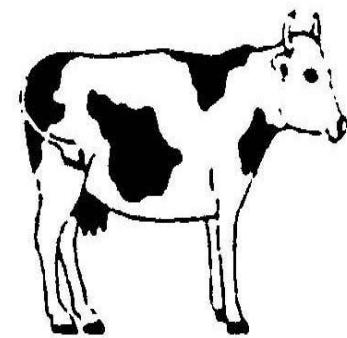
مايكوتوكسيكوز اوليه

مايكوتوكسيكوز اوليه

صرف کنندگان

گوشت و شیر
مايكوتوكسيكوز ثانويه

حيوانات

مايكوتوكسين ها

مايكوتوكسين ها

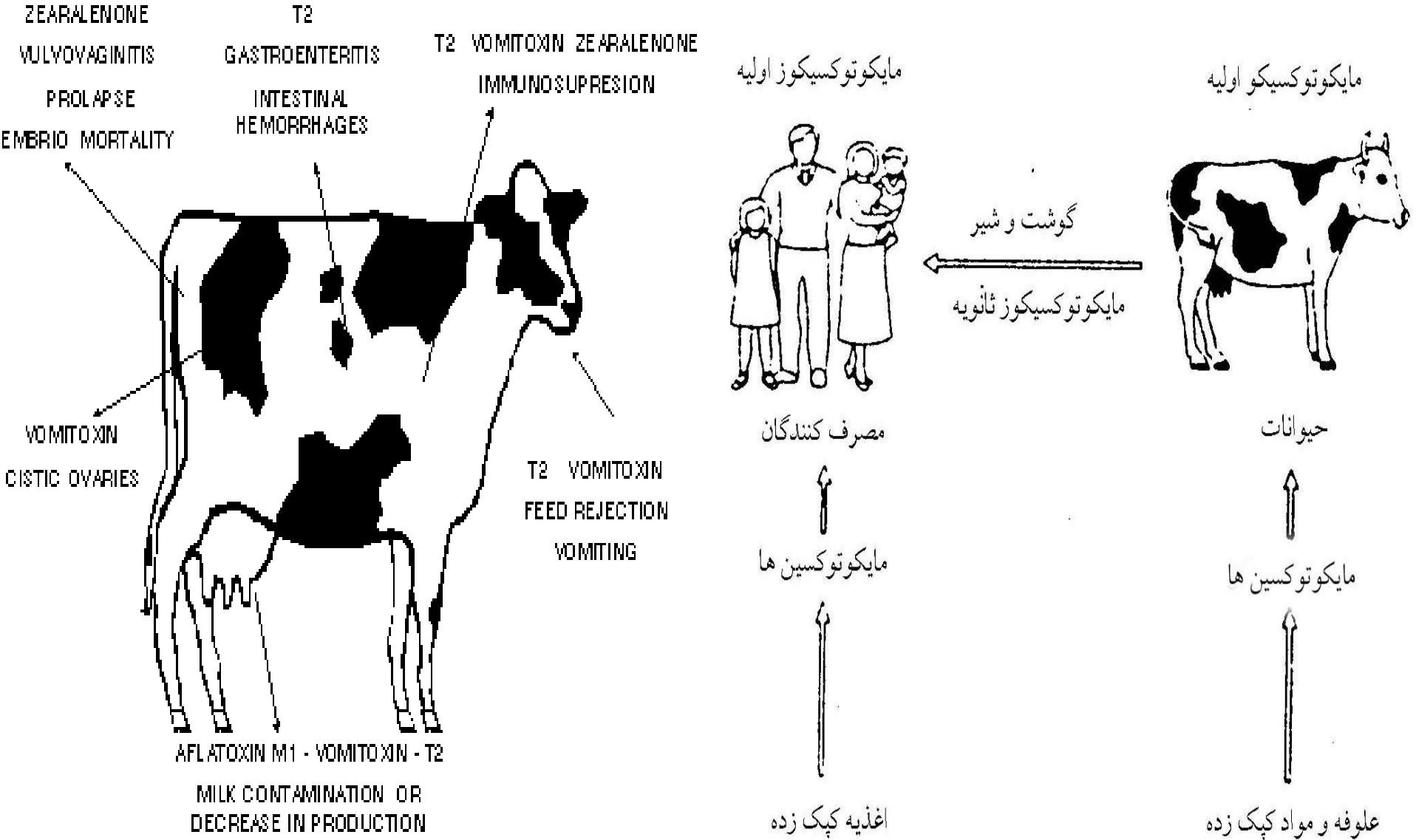

اغذيه كبك زده

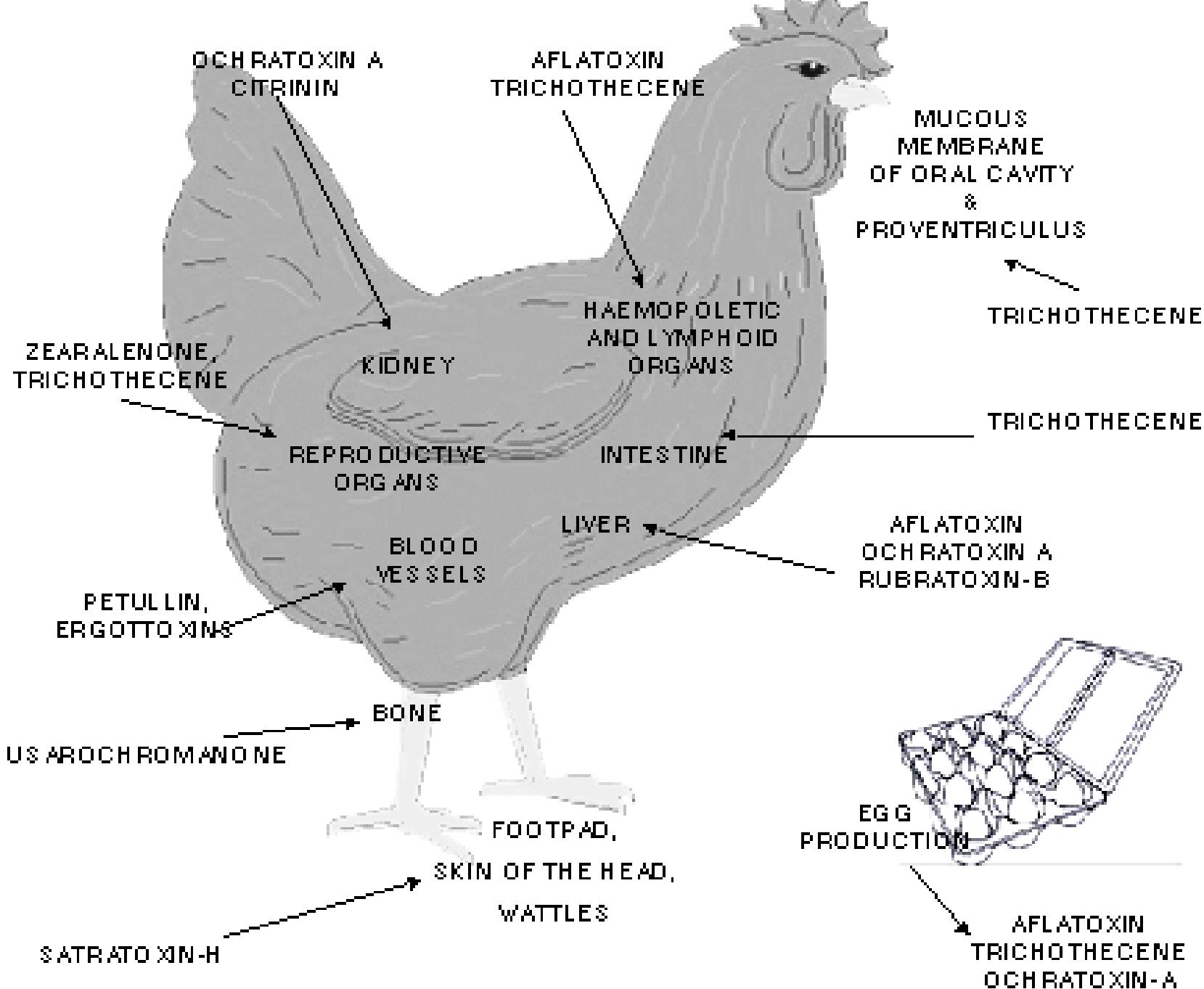

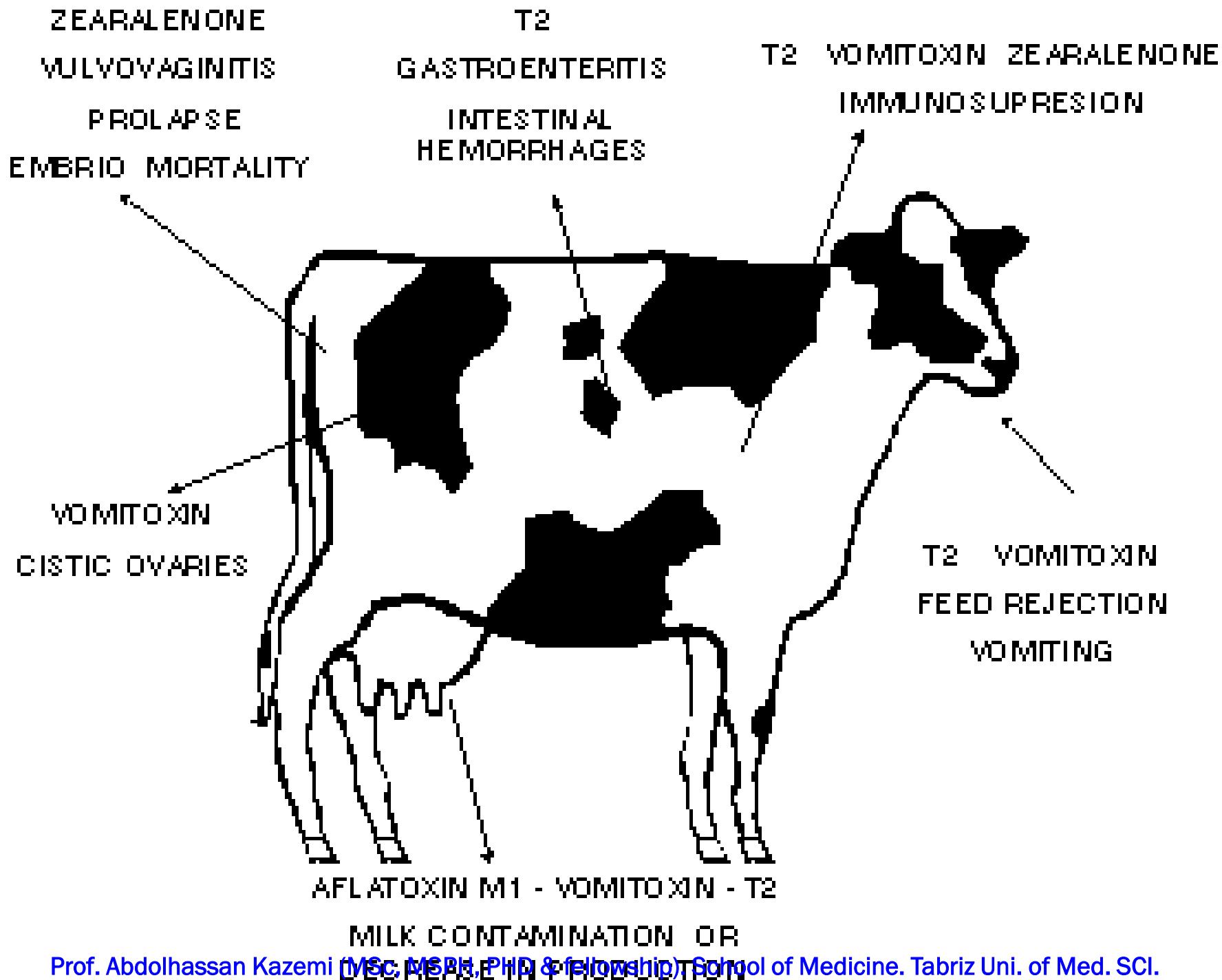
علوفه و مواد كبك زده

3: $\frac{W}{2} \text{ مل}^3 \text{ غ} \times 10^6 \text{ روم وذ} \times \frac{1}{4} \text{ لطفي} \times W \text{ م و} \times 10^3$

3 طیف: چشم غیر روموده رطیعی و مرمی

• بعضی از خواص مایکوتوكسین‌ها

- اکثر آنها وزن مولکولی پائینی دارند و به همین دلیل، به تنهایی فاقد خاصیت آنتی زنیک بوده و قادر به تحریک سیستم ایمنی میزبان نمی‌باشند.
- در مقابل عوامل فیزیکی نظیر حرارت، آسیاب کردن و سایر اعمالی که بر روی مواد غذایی خام اعمال می‌گردد، مقاوم می‌باشند.
- بالقوه دارای قدرت مسمومیت‌زاوی بوده و با توجه به داشتن اثرات سوء متعدد، قادر به آیجاد اختلالات مختلف می‌باشند.
- عوارض سوء ناشی از این سموم مسری نمی‌باشند

- قارچهای مولد مایکوتوكسین‌ها را با توجه به اهمیت آنها در تولید انواع مختلف این سموم به چهار گروه زیر قابل تقسیم می‌باشند.
- جنس آسپرژیلوس
- جنس پنسیلیوم
- جنس فوزاریوم
- سایر جنس‌های قارچی

زیانهای اقتصادی مایکوتوكسین‌ها

- اثرات سوء و زیانهای اقتصادی مایکوتوكسین‌ها در دامپروری
- مرغداری
- پرورش ماهی و میگو
- بصورت سقط جنین
- کاهش تولید گوشت و شیر و تخم مرغ
- کاهش کیفیت مواد غذایی امری مهم و اساسی میباشد

مهار تولید RNA، DNA و پروتئین به وسیلهٔ مایکوتوكسین‌ها

بیوستز			مایکوتوكسین(ها)
پروتئین	RNA	DNA	
+	+	+	آفلاتوكسین B_1
+	+	+	سیترینین
+	+	+	اوخراتوكسین A
+	—	+	ترایکوتسن‌ها
+	+	—	پاتولین
+	—	—	روبراتوكسین
—	+	+	لوتئواسکرین
—	+	—	گلیوتوكسین و ترکیبات وابسته
+	+	—	PR سم

+: مهار
-: عدم وجود اطلاعات در زمینه مهار

قارچ‌های مولد	فرآورده
آسپرژیلوس ترئوس آسپرژیلوس کلاواتوس پنی سیلیوم پاتولوم پنی سیلیوم سیکلوبیوم	آرد گندم
آسپرژیلوس ترئوس پنی سیلیوم یورتیکانه	فرآورده‌های تخمیری یخچالی
پنی سیلیوم اکسپانزوم پنی سیلیوم یورتیکانه آسپرژیلوس کلاواتوس آسپرژیلوس ترئوس بایسو کلامایس نیوه آ	غلات و لگومینه‌ها
پنی سیلیوم اکسپانزوم	گردوی آمریکایی
پنی سیلیوم اکسپانزوم بایسو کلامایس نیوه آ	میوه‌ها) گلابی، سیب، خرمالو، انگور، زردالو و انگور(
بایسو کلامایس نیوه آ	عصاره‌های میوه‌جات
پنی سیلیوم اکسپانزوم پنی سیلیوم یورتیکانه پنی سیلیوم ملینی پنی سیلیوم کلاوی فرم	گوشت
پنی سیلیوم پاتولوم پنی سیلیوم سیکلوبیوم	اغذیه طیور
پنی سیلیوم . sp پنی سیلیوم . sp	پنیر، پنیرسوئیسی، پنیرجدار
پنی سیلیوم پاتولوم پنی سیلیوم سیکلوبیوم	نان

آلودگی مواد غذایی مختلف به انواع قارچ‌ها مولد مایکوتوكسین های مختلف

موارد طبیعی اوخراتوکسین A در اغذیه انسانی و حیوانی با منشأ گیاهی

محصول	کشور	تعداد نمونه	درصد آلوگی	میزان اوخراتوکسین A (میکروگرم در کیلوگرم)
*اغذیه انسانی :	ایالات متحده آمریکا	293	1	83-166
ذرت	فرانسه	463	6/2	15-200
ذرت	فرانسه	461	3/1	20-200
ذرت	ایالات متحده آمریکا	291	1	5-115
ذرت (زمستانه)	ایالات متحده آمریکا	286	8/2	5-115
ذرت (بهاره)	دانمارک	50	6	9-189
جو (مالت)	ایالات متحده آمریکا	182	6/12	10-29
جو	ایالات متحده آمریکا	267	1/7	20-360
دانه قهوه	بوگسلاوی	542	3/8	6-140
ذرت	بوگسلاوی	130	5/8	14-135
گندم	بوگسلاوی	64	5/12	14-27
جو	چکسلواکی	48	1/2	3800
جو	انگلستان	50	2	710
نان	انگلستان	7	5/28	490-2900
آرد	ژاپن	2	100	230-430
برنج	سوئد	71	5/8	10-442
دانه های مختلف	لهستان	150	3/5	50-200
* اغذیه حیوانی :	لهستان	203	9/4	10-50
جو، گندم، جو دوسر، ذرت	بوگسلاوی	191	7/25	45-5125
اغذیه مخلوط	سوئد	84	3/8	16-409
ذرت	کانادا	95	4/7	30-6000
جو، جو دوسر	کانادا	32	3/56	30-27000
گندم ، یونجه	دانمارک	33	6/57	28-27500
گندم، جو دوسر، جو، چاودار				
جو، ج و دوسر				

مايكوتوكسين‌ها و قارچ‌های مولد آنها در محصولات انباری

گندم	استریگماتوسیستین (300)	پنی سیلیوم ویریدیکاتوم آسپرژیلوسورسیکالر	مشکلات ریوی انسان	دخیره شده به صورت مرطوب
دانه‌ها	آفلاتوكسین‌های B_1, B_2, B_3 (300)	آسپرژیلوس فلاووس	آب آلوده	نامشخص
گندم	اوخراتوكسین A (41)	پنی سیلیوم سیکلولپیوم	بررسی آزمایشگاهی	درصد 20/ رطوبت
اغذیه طیور	اوخراتوكسین A (140)	آسپرژیلوس اخراستئوس گونه‌های پنی سیلیوم	مايكوتوكسيکوزيس	نامشخص
جو دو سر	(200) T- β - سیلیوم سیکلولپیوم دیاستوکسی سیرینول (800) اوخراتوكسین A (380)	پنی سیلیوم سیکلولپیوم گونه‌های فوزاریوم	مايكوتوكسيکوزيس	نامشخص
اغذیه طیور	استریگماتوسیستین (200)	آسپرژیلوس گلاکوس	مايكوتوكسيکوزيس	نامشخص
جو	اوخراتوكسین A (48)	پنی سیلیوم سیکلولپیوم	مايكوتوكسيکوزيس	ذخیره‌سازی با رطوبت بالا
جو	استریگماتوسیستین (800)	آسپرژیلوس سیکلولپیوم	انبار غله	درصد 16 در رطوبت
گندم، جو دوسر و جو	اوخراتوكسین A (5000)	پنی سیلیوم سیکلولپیوم آسپرژیلوس اخراستئوس	بخش کپک زده	نامشخص

در اوایل دهه 1960 در انگلستان، غذایی برزیلی حاوی بادام زمینی به هزاران بوقلمون داده شد که باعث کاهش

اشتها، ضعف عمومی و نها یتاً مرگ گردید. از آنجایی که علت بیماری نامشخص بود، به نام "بیماری ناشناخته بوقلمون"

معروف شد. طی بررسیهای به عمل آمده مشخص گردید که غذای بوقلمونها آلوده به کپک **Turkey Disease X**

آسپرژیلوس فلاووس بوده که سمی به نام آفلاتوکسین تولید میکند. در سال 1974 در هندوستان 397 نفر در اثر

صرف ذرت آلوده به آفلاتوکسین مسموم شدند که از این میان 106 نفر فوت کردند. علایم بیماری شامل بی

اشتها، استفراغ، زردی شدید، آب آوردن شکم و خونریزی دستگاه گوارش بود. تعداد تلفات در مردان دو برابر

زنان گزارش شد. پس از بررسیهای به عمل آمده تخمین زده شد که بیماران به طور روزانه 2 تا 6 میلیگرم

آفلاتوکسین برای چندین هفته مصرف نموده بودند.

در سال 1991 در مالزی در نتیجه مصرف ماکارونی آلوده به آفلاتوکسین، 40 نفر بیمار شده و 13 کودک فوت

کردند. علایم بیماری استفراغ، اسهال، تب و دل درد بوده و کما پس از 8 ساعت بعد از مصرف غذا رخ داد. مرگ

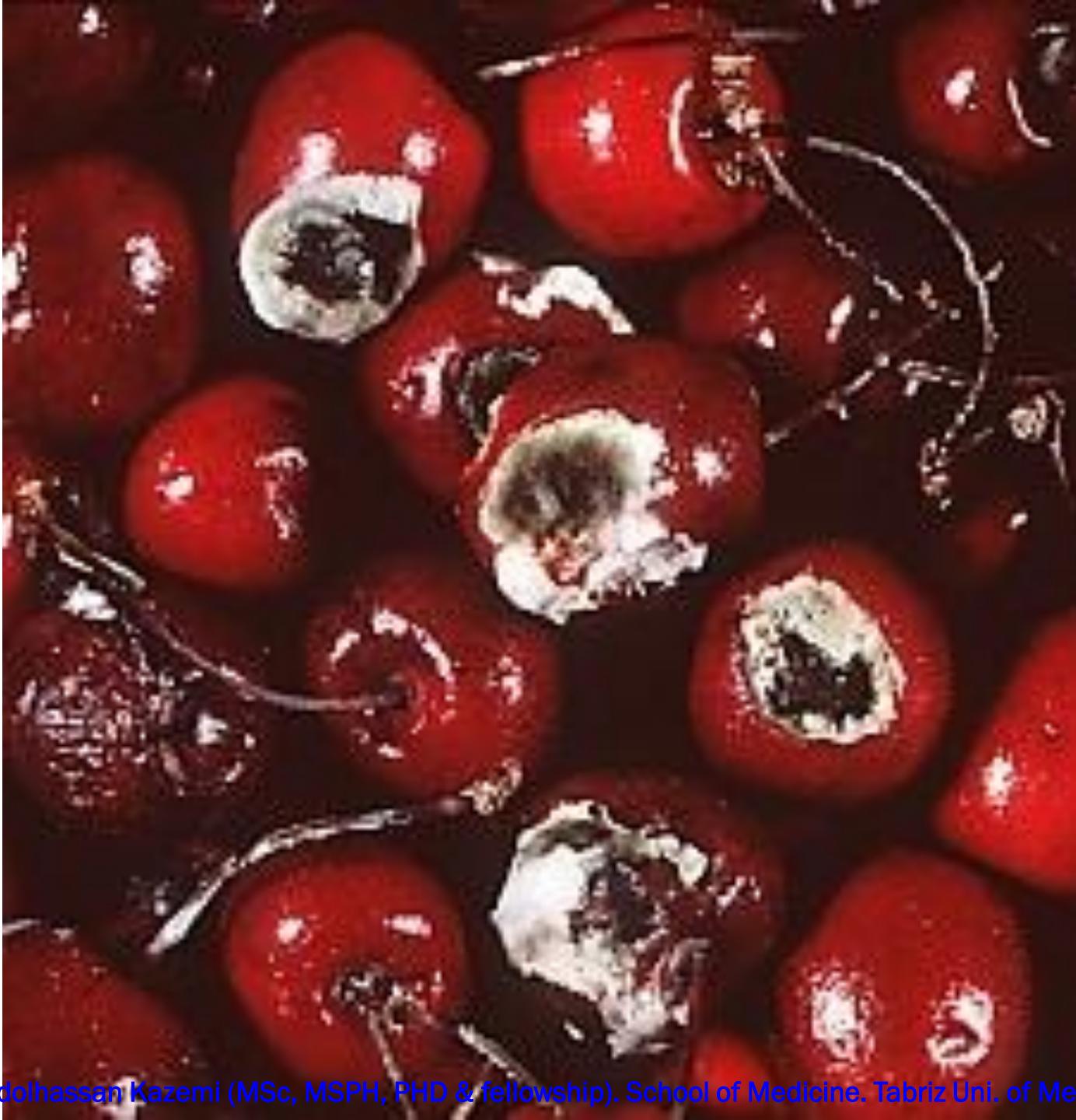
2 تا 9 روز پس از بروز علایم بیماری به وقوع پیوست. پس از بررسی های به عمل آمده آفلاتوکسین به میزان زیاد

در کبد، ریه، کلیه، قلب، مغزو طحال افراد فوت شده رديابی شد. در سال 2004 در کنیای شرقی و مرکزی در اثر

صرف ذرت آلوده به آفلاتوکسین، 317 مورد مسمومیت و نارسایی حاد کبدی و 125 مورد مرگ رخ داد.

انبارداری نامناسب ذرت تازه تحت شرایط گرم و مرطوب علت اصلی مسمومیت گزارش شد. طبق گزارش مرکز

کنترل و پیشگیری از بیماری **Centers for Disease Control and Prevention (CDC)** 3 انبار ذرت در آفلاتوکسین 103 ppb - 8 شده یافت شد

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine, Tabriz Uni. of Med. SCI.

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

B

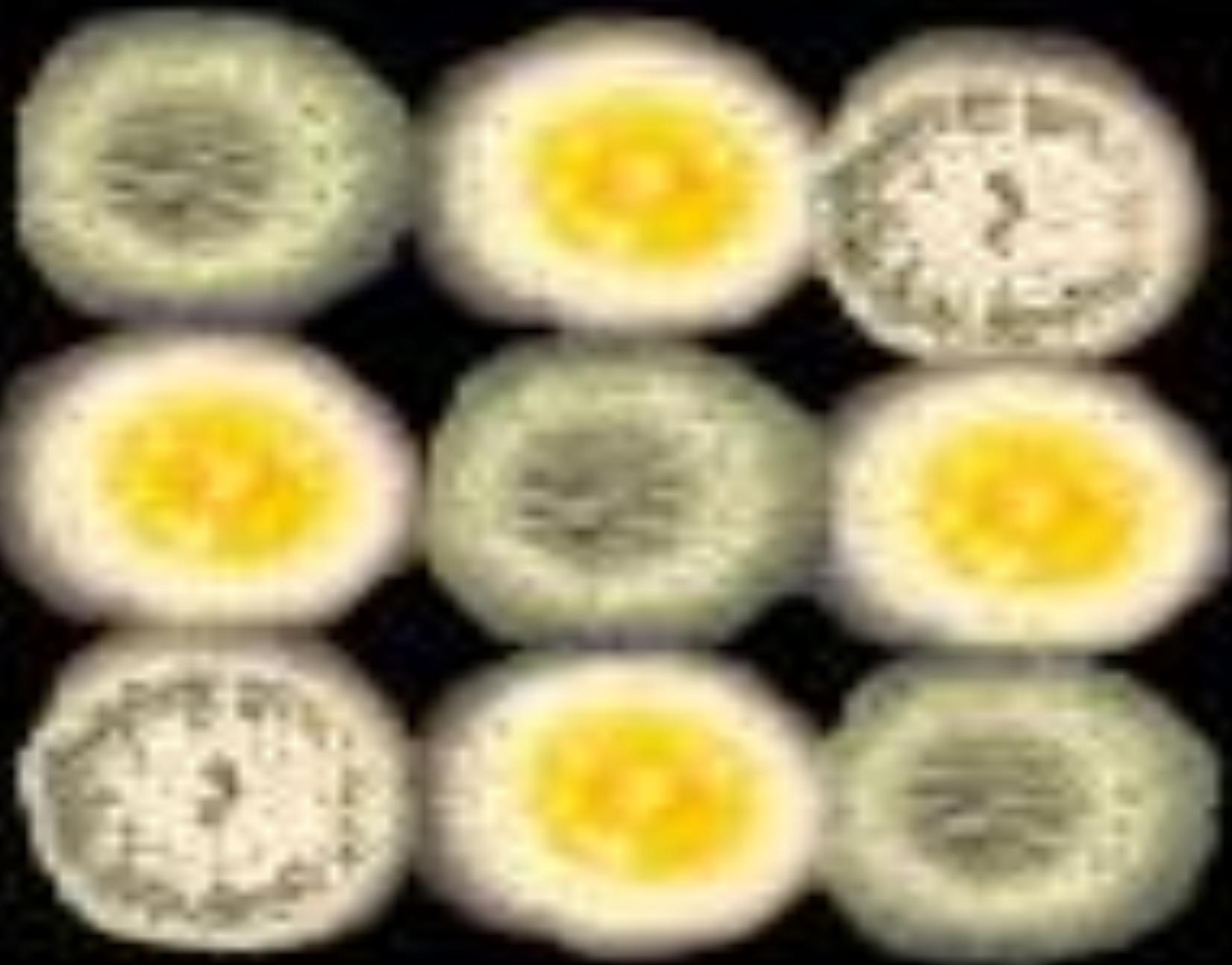

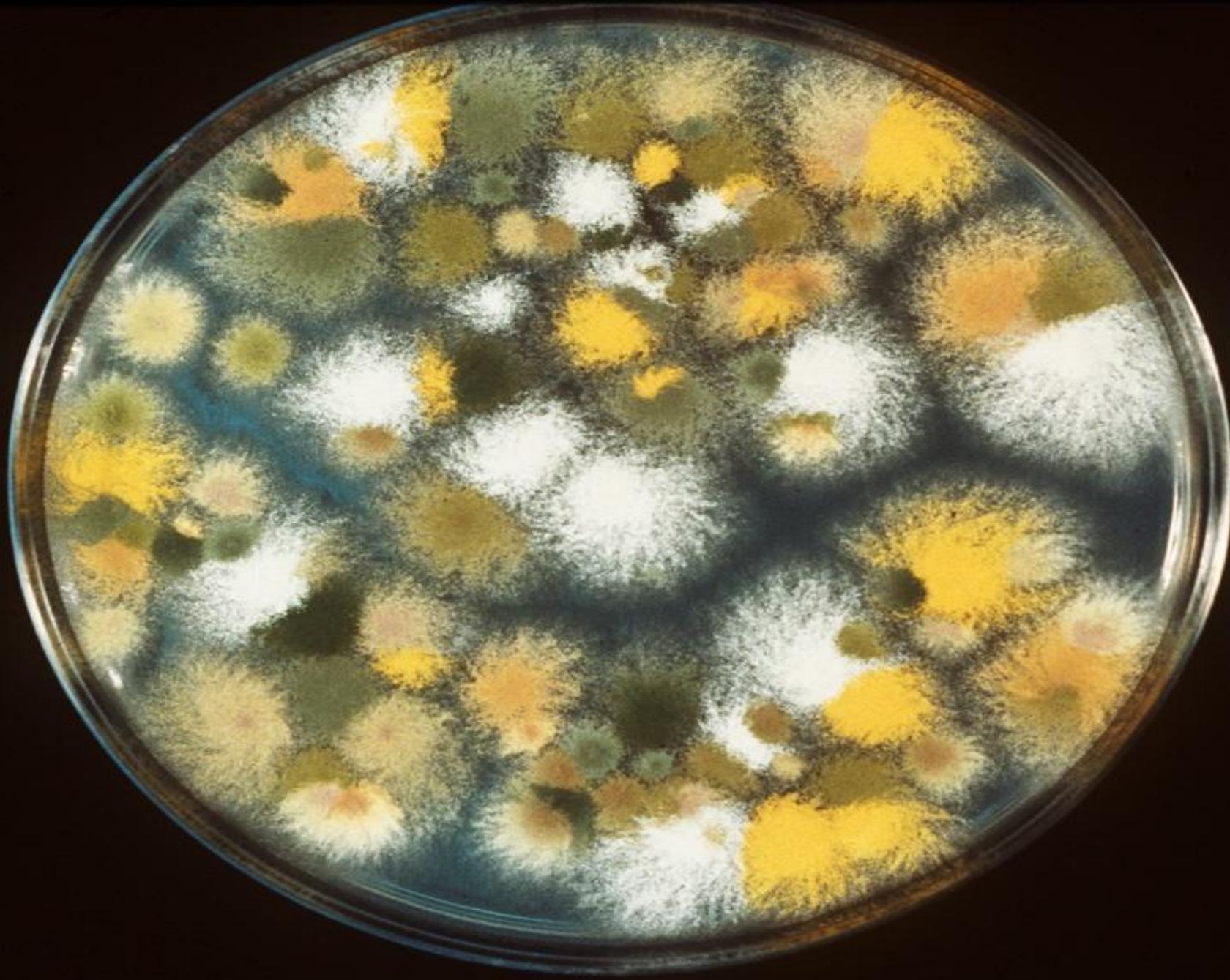
Anthracnose lesions on the left are circular, sunken, and may have orange spores within. Alternaria lesions on the right tend to be irregular in shape and have a blue-black hue.

© AAC - Saint-Jean-sur-Richelieu

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

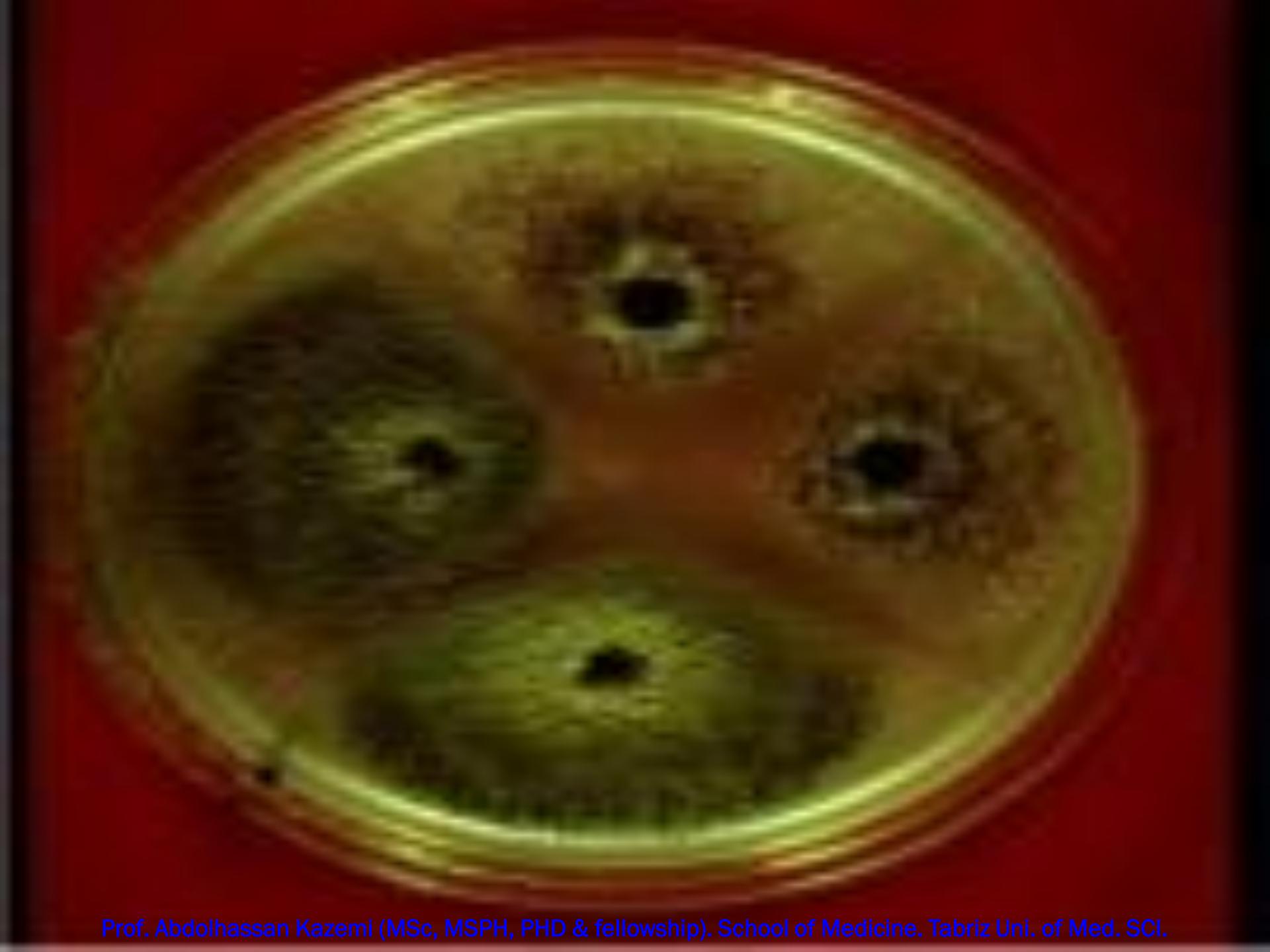
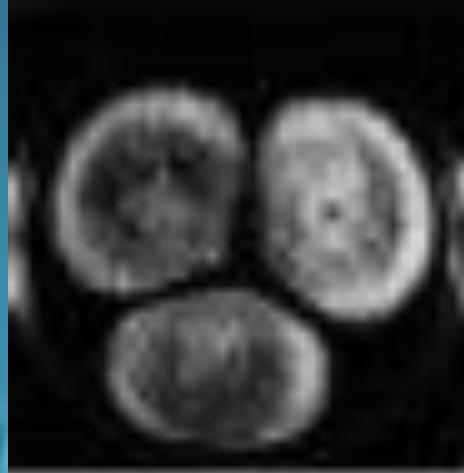
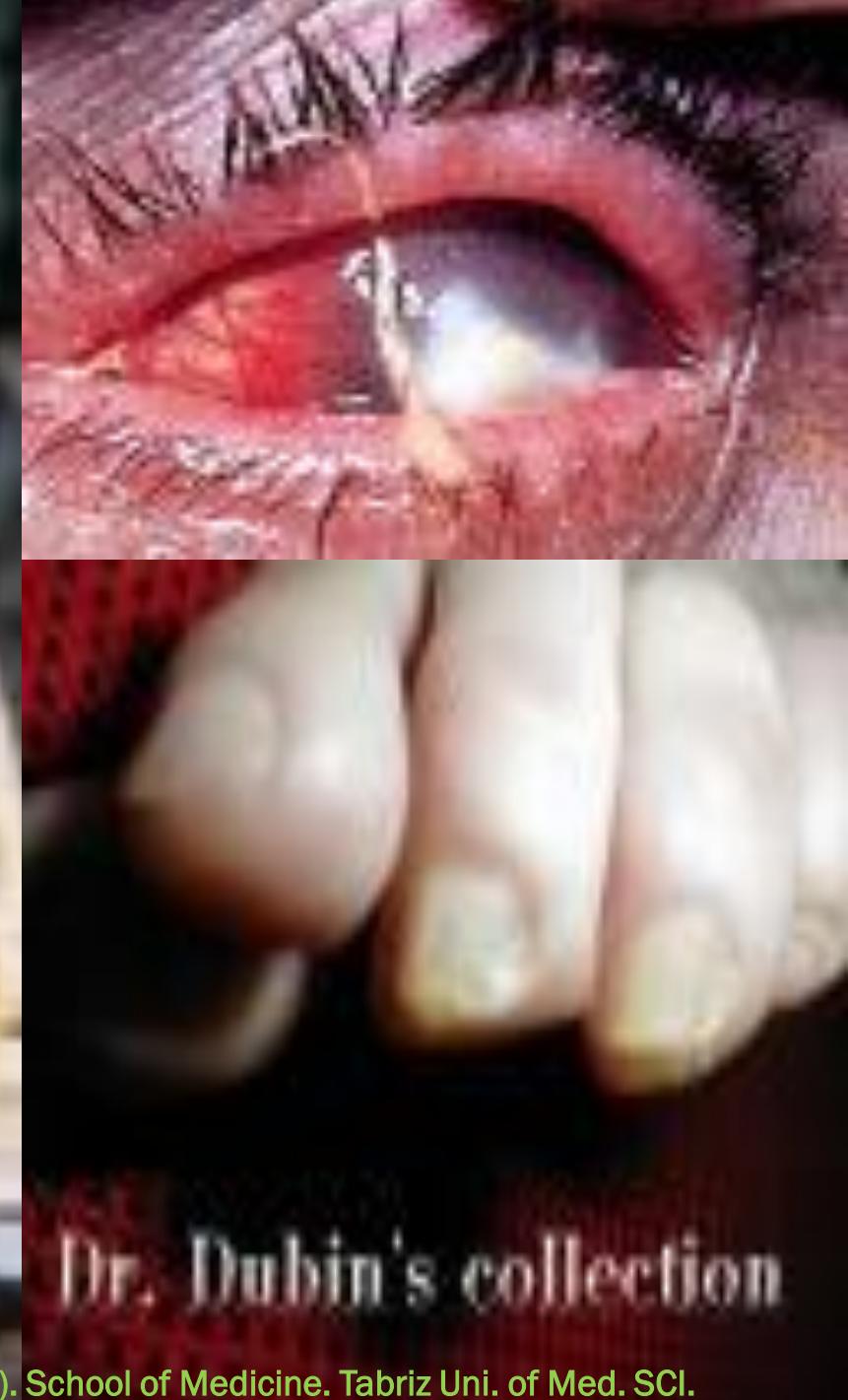

Plate 21 Aspergillus, the Green Mold.

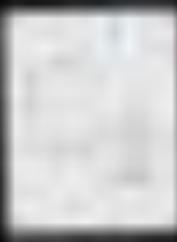
Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

Dr. Dubin's collection

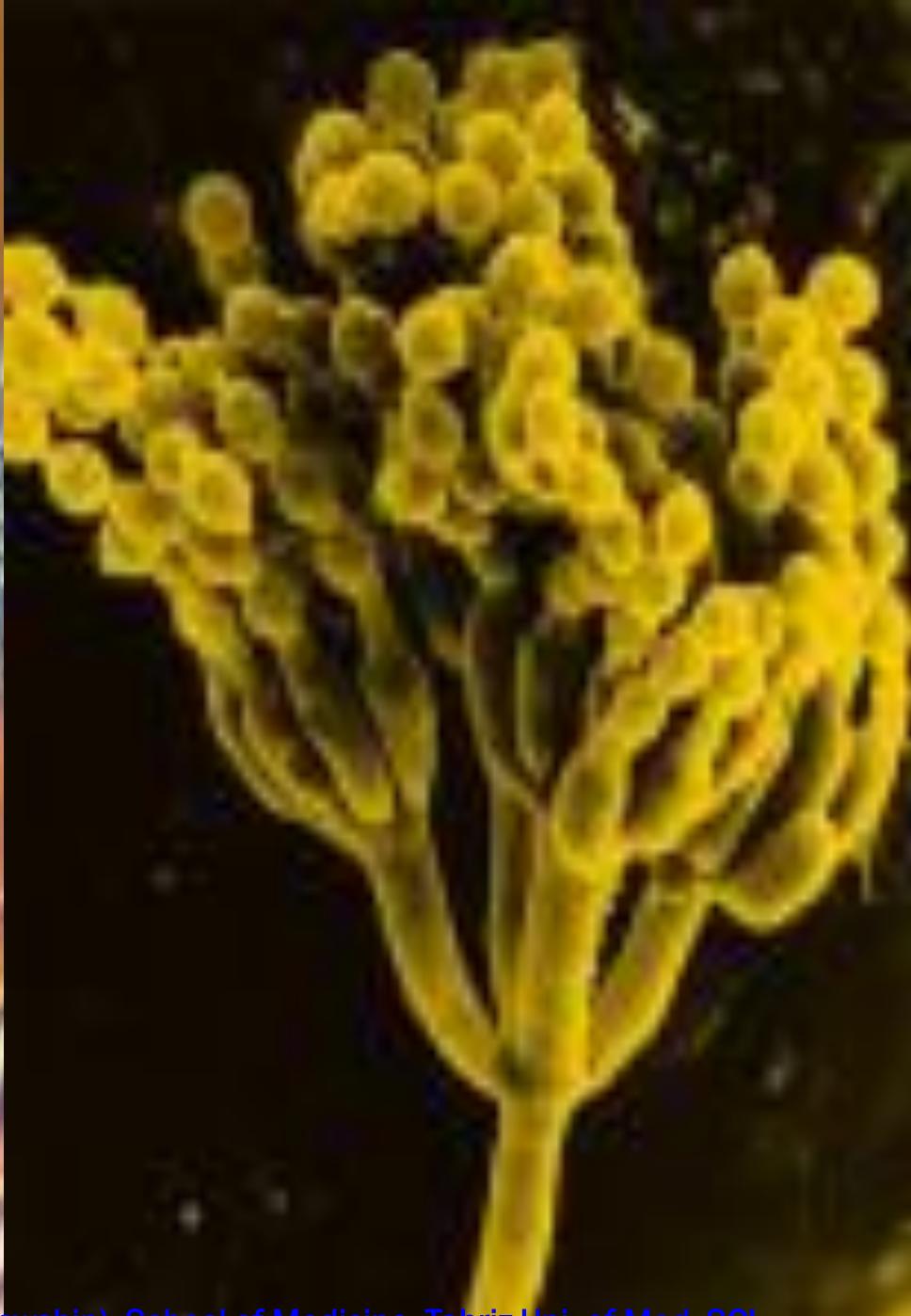

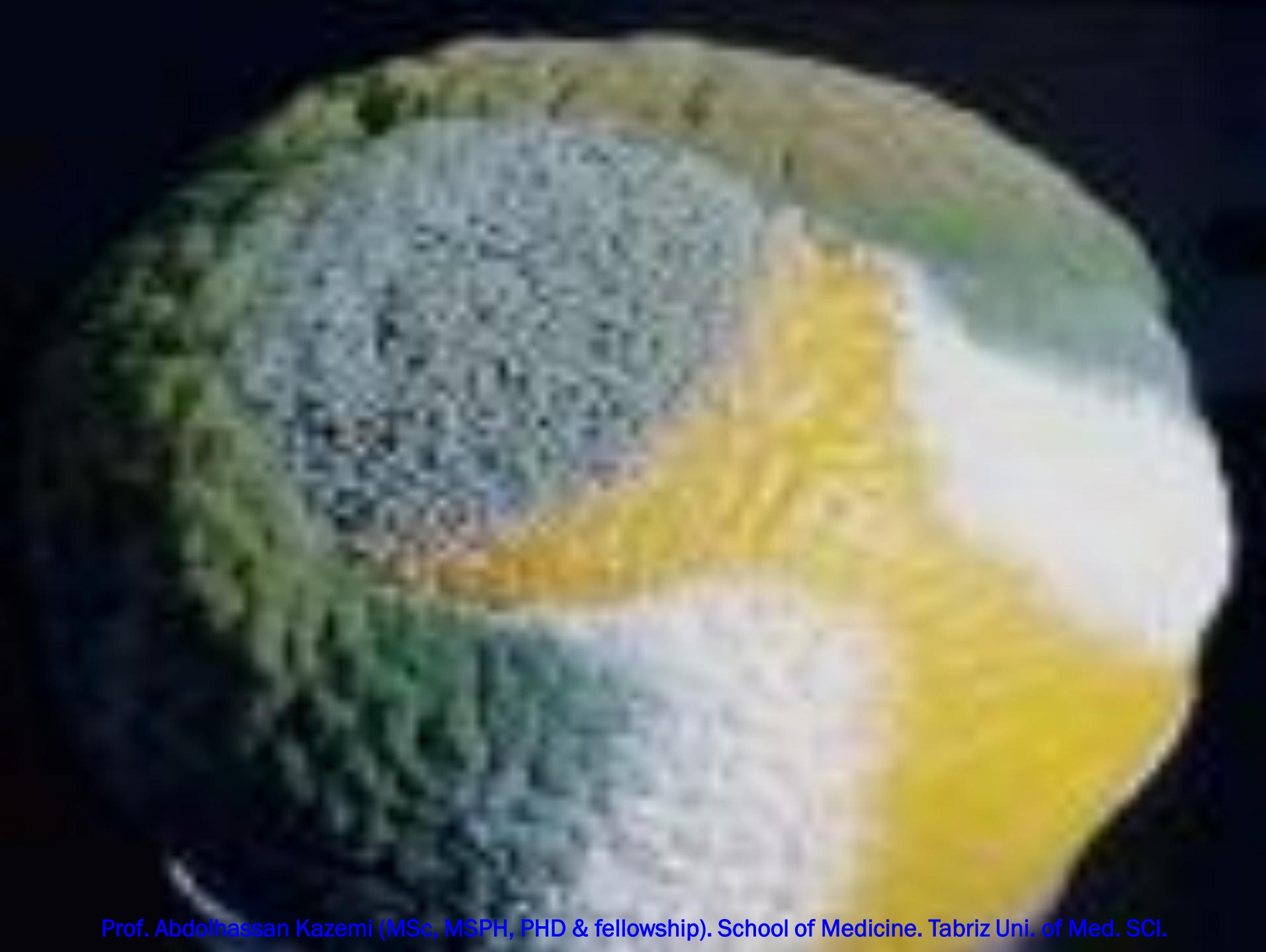
— Paul K. Williams © Clinton Williams Photography 2009 —

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

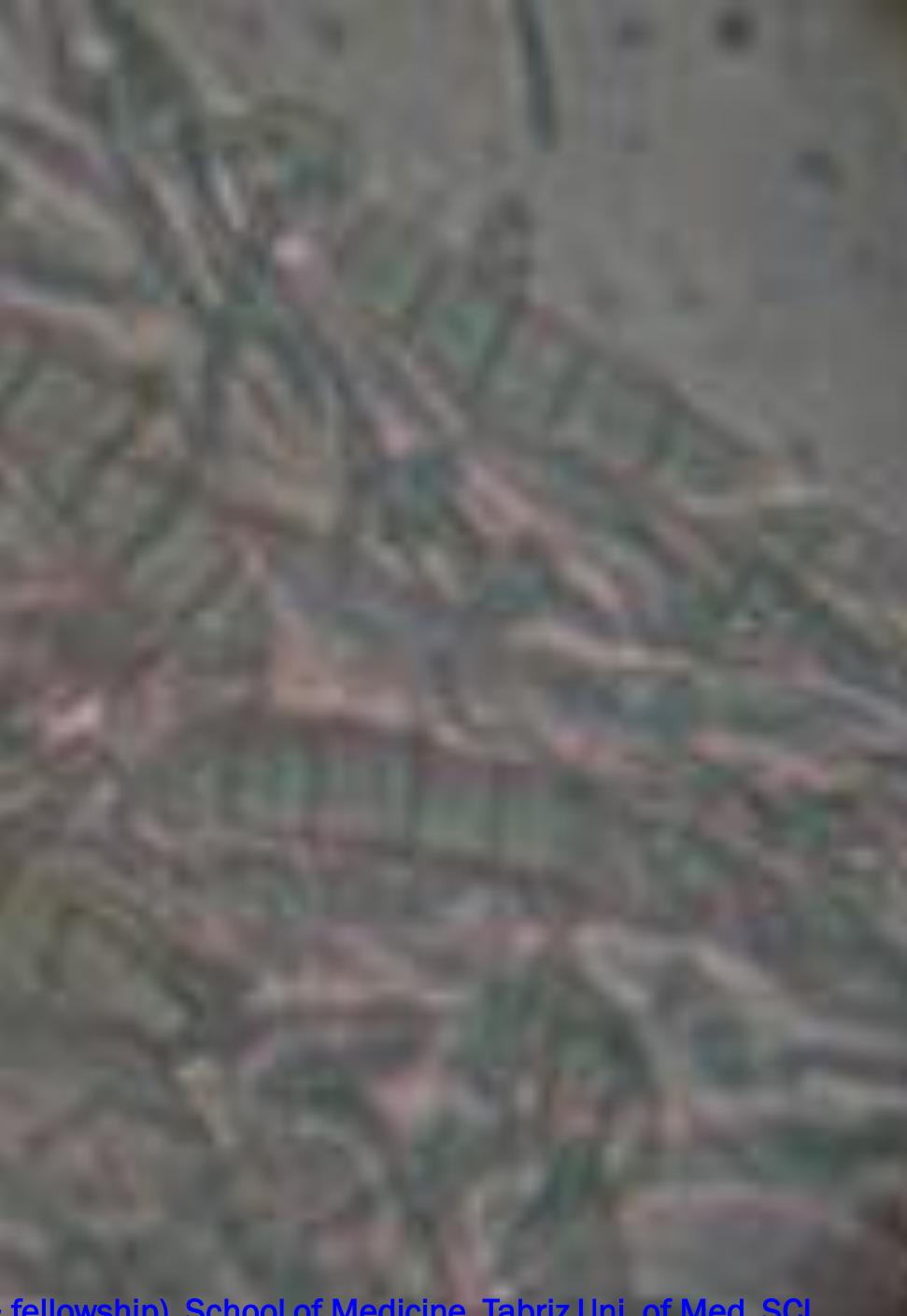

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

The good news is that you
don't have mad cow's disease.
The bad news is you're lactose
intolerant.

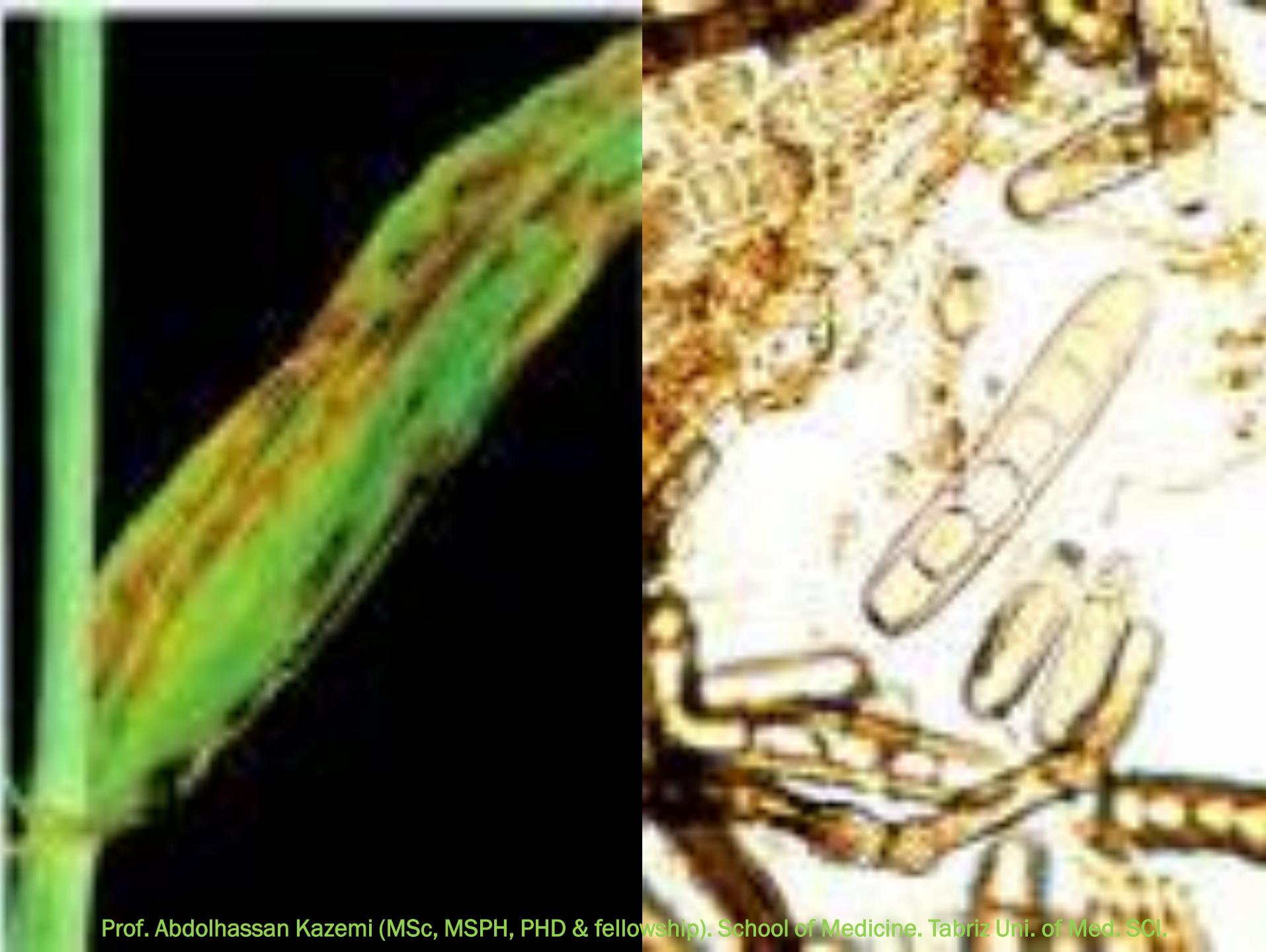

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine, Tabriz Uni. of Med. SCI.

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

خواص عمومی مایکوتوکسین‌ها

1. مایکوتوکسین‌ها متابولیت‌های ثانویه قارچ‌های رشته‌ای **Filamentous fungi** میباشند که تحت شرایط مناسب بر روی محصولات غذایی انسان و حیوانات تولید می‌شوند.
2. از نظر ساختمانی غالباً **ئیدروکرین‌های حلقوی** **Aromatic hydrocarbons** و بندرت **ئیدروکربن‌های خطی** **Aliphatic hydrocarbons** میباشند.
3. اکثر اوزن مولکولی پایینی دارند و به همین دلیل ، به تنها یی فاقد خاصیت آنتی ژنیک بوده و بالطبع قادر به تحریک سیستم ایمنی میزبان نیستند.
4. براساس تمایل به بافت هدف ، تحت عناوین مختلفی نظیر هپاتوتوكسین، نوروتوكسین، نفروتوكسین ، ژنیتوتوكسین، کاردیوتوكسین، درماتوتوكسین، گاسترواینتستینال توکسین و غیره نامگذاری شده‌اند.
5. در مقابل عوامل فیزیکی نظیر حرارت، آسیاب کردن و سایر اعمالی که بر روی مواد غذایی خام تا مراحل بسته‌بندی اعمال می‌گردد مقاوم میباشند.
6. جزو مسمومیت‌زاهاي بالقوه هستند زیرا تحت شرایط مختلف باعث الودگی مواد غذایی می‌شوند.
7. گروهی از آنها اثرات چندگانه دارند و علاوه بر مسمومیت قارد بهایجاد اختلالات مختلف میباشند.

اثرات بیولوژیک مایکرو توکسین ها

سمیت حاد و مزمن Acute and chronic toxicity

سمیت سلولی Cytotoxicity

سمیت عصبی Neurotoxicity

اثرات سرکوب سیستم ایمنی Immunosuppressive effects

نقص الخلفه زایی Teratogenicity

جهش زایی Mutagenicity

سرطان زایی Carcinogenicity

خواص ضد توموری Antitumour properties

اثرات حشره کشی Insecticide effects

خواص ضد میکروبی Intimicrobial effects

سمیت گیاهی Phytotoxicity

تأثیر بر غشای سلولی و متابولیسم انرژی - ۱

مايكوتوكسين‌ها قادر به آسيب به غشای سلوقل‌های يوکاريوت بوده و سايتوكالازين B انتقال فندها را به داخل سلول‌های پستانداران مهار می‌کند ، در حالی که سايتوكالازين A همانند يك عامل سولفیدريل (SH-) بر روی غشای سلول‌های مخمری عمل کرده و ATPase را مهار می‌سازد. اين مهار به وسیله پنی سیلیک اسید نیز القا می‌شود. مايكوتوكسين‌هايی نظير روبراتوكسين، سيترينين و موئيلي فرمین نيز نقل و انتقالات غشایي زا متأثر می‌سازند.

آفلاتوكسين₁ B و سيكلاوكاروتين توليد گلیکورژن را از طريق کاهش فعالیت آنزیم‌های دخیل در طویل سازی و شکل‌گیری مجدد گلیکورژن یعنی گلیکورژن سنتتاز Glycogen synthetase و ترانس گلیکوزیلاز Transglycosylase مهار می‌کند. سیترنوفیریدین نیز قادر به مهار آنزیم گلیکورژن سنتتاز می‌باشد. آفلاتوكسين₁ B فعالیت آنزیم فسفوگلوکوموتاز Phosphoglucomutase را کاهش داده و بدین ترتیب تبدیل گلوكز-6-فسفات به گلوكز-1-فسفات را مختل می‌سازد.

آخراتوكسين A تولید آنزیمی به نام فسفوانوئل بیرووات کربوکسی کیناز Phosphoenolpyruvate carboxykinase را که در تبدیل اکسالواستات به فسفوانوئل بیرووات دخیل است، مهار می‌سازد. موئيلي فرمین نيز دکربوكسيلاسيون اکسیداتيو Oxidative decarboxylation الفا-کتواسید، پیرووات و الفا-کتوگلوتارات را مهار

آفلاتوکسین و DNA
استریگماتوسیستین و کانسر
اوخراتوکسین A و پاتولین
سیترینین
اسپوری دسمین ها
ساپتوکالاسین ها
روبراتوکسین ها
مايكوتوكسين استروزنير

فوزاریوتوسین

برخی از گونه‌های جنس قارچی فوزاریوم *Fusarium spp* قادرند متابولیت‌های سمی مختلفی را تحت شرایط آزمایشگاهی و محیطی مناسب تولید کنند که عبارتند از:

- 1 تراکوتسن‌ها *Trichothecenes*
- 2 زرالنون *Zearalenone*
- 3 مونیلی فورمین *Moniliformin*
- 4 بوتنولید *Butenolide*

زرالنون

فاجعهای مولد زرالنون جزو فاجعهای انباری محسوب می‌شوند و در شرایط مناسب از نظر حرارت و رطوبت به خوبی بر روی محصولات انبار شده رشد می‌کنند.

زرالنون و سایر مایکوتوكسین‌های تولید شده توسط گونه‌های فوزاریوم، به ویژه تراکیوتسن‌ها، جزو آلوده کننده‌های طبیعی غلات و خوراک دام تجاری محسوب می‌شوند.

. مصرف اغذیه‌آلوده به این سموم با وقوع موارد متعددی می‌شوند. مصرف اغذیه‌آلوده به این سموم با وقوع موارد متعددی از فوزاریوتوكسیکوزیس در انسان و حیوانات همراه بوده است که عبارتند از :

1 آلوکیایی سمی گوارشی (ATA) *Alimentary toxic aleukia* (ATA)

1 پای فسکیو *Fescue foot*

2 سندروم نان مست *Inebriant bread syndrome*

3 مسمومیت کپکی سبب زمینی شیرین *Moldy sweet potato tixicosis*

مسمومیت غله پوسته شده (اکاکابی - بایو) *Scabby grain intoxication (Akakabi- bio)*

میزان وقوع سالیانه موارد مسمومیت با زرالنون بر حسب شرایط آب و هوایی محیط متغیر است. برای مثال ، ولووازینیت در خوک‌ها، که معمولاً با زرالنون در ارتباط است ، اکثراً در فصول سرد و مرطوب رخ می‌دهد.

Vulvovaginitis حضور مقادیر 200 و کمتر از 10 قسمت در میلیون (ppm) از زرالنون به ترتیب در شرایط آب و هوای بارانی و خشک در نمونه‌های ذرت آلوده با جیبرلا را گزارش شده است.

قارچهای مولد

آسپرژیلوس ترئوس، آسپرژیلوس
کلاواتوس

پنی سیلیوم پاتولوم، پنی سیلیوم سیکلوبیوم

آسپرژیلوس ترئوس، پنی سیلیوم یورتیکانه

پنی سیلیوم اکسپانزوم، پ. یورتیکانه

آسپرژیلوس کلاواتوس، آ. ترئوس، بایسوکلامایس نیوه آ

پنی سیلیوم اکسپانزوم

پنی سیلیوم اکسپانزوم، بایسوکلامایس نیوه آ

بایسوکلامایس نیوه آ

پنی سیلیوم اکسپانزوم، پنی سیلیوم یورتیکانه

پنی سیلیوم ملینی، پنی سیلیوم کلاوی فرم

پنی سیلیوم پاتولوم، پنی سیلیوم سیکلوبیوم

sp.، پنی سیلیوم sp پنی سیلیوم

فرآورده

آرد گندم

فرآوردهای تخمیری یخچالی

غلات و لگومینه‌ها

گردی آمریکایی

میوه‌ها (گلابی، سیب، خرمالو، انگور، زردآللو و انگور)

عصارهای میوه‌جات

گوشت

اغذیه طیور

پنیر، پنیر سوئیسی، پنیر جدار

پنی سیلیک اسید

پنی سیلیک اسید قادر به ایجاد شکستگی‌های پایدار در DNA تک رشته‌ای است.

پنی سیلیک اسید دارای اثرات جهش‌زاوی نیز می‌باشد و فعالیت آنزیم آدنوزین تری فسفاتاز فعال شده به وسیلهٔ یون‌های سدیم و پتاسیم، Na^+ ، K^+ - activated adenosine triphosphatase را مهار می‌کند.

پنی سیلیک اسید به دنبال واکنش با گروه‌های سولفیدریل غیر فعال می‌شود و محل واکنش در این رابطه ترجیحاً پیوندهای دوگانه است.

این ترکیب با آمین‌ها و سایر اسیدهای آمینه نیز واکنش نشان می‌دهد ولی محصولات این واکنش‌ها مورد شناسایی قرار نگرفته است.

جنبه‌های محیطی آلودگی به مایکوفنولیک اسید

تا اواخر دهه 1990، مایکوفنولیک اسید در رابطه با آلودگی مواد غذایی تنها از پنیر آبی آلوده به پنی سیلیوم را کفورتی جداسازی شده بود ولی این مایکوتوكسین اکنون در بسیاری از فرآورده‌های غذایی شناسایی شده است.

روش‌های مختلف کروماتوگرافی به ویژه روش کروماتوگرافی لایه نازک (TLC) برای شناسایی و اندازه‌گیری این ترکیب در عصاره‌های به دست آمده از نمونه‌های پنیر به کار گرفته شده است.

اثرات بیولوژیک و جنبه‌های محیطی بوتنولید

محققین در سال 1967 قارچ فوزاریوم تری سینکتوم سویه 3249 NRRL را که ابتدا تحت نام فوزاریوم *Thallus* نیواله و بعدها در سال 1975 تحت نام فوزاریوم اسپوروتیریکوئیدس مطرح شد، از تالوس گیاهی به نام فسکیو *Fescue* جداسازی کردند و نشان دادند که این قارچ با ایجاد سندروم پای فسکیو *Fescue foot syndrome* در گاو در ارتباط است.

در فاصله سال‌های 1967 تا 1973، متابولیت سمی به نام بوتنولید از گونه‌های فوزاریوم تری سینکتوم و فوزاریوم اکوئی ستی (به ترتیب جداسازی شده از علف فسکیو و ساقه برنج) جداسازی شد و به عنوان مسبب احتمالی بیماری پای فسکیو در گاو و گاومیش مطرح گردید.

بیماری پای فسکیو دنبال مصرف علف فسکوتا ارونديناسه *Fescuta arundinacea* آلوده به قارچ فوزاریوم بروز می‌کند. و با علائمی نظیر کاهش وزن، کمانی شدن پشت، خشن شدن پوشش موها، لنگش در بخش خلفی بدن و قانقاریایی نواحی دم و پاهای توصیف می‌گردد.

اگرچه محققین بسیاری بوتنولید را به عنوان عامل بیولوژیک بیماری پای فسکیو در گاو مطرح کرده‌اند ولی تجویز سم خالص با ایجاد همزمان تمامی علائم بیماری همراه نیست و در این رابطه، تنها دو نشانه قانقاریایی ناحیه دم و کمانی شدن پشت دیده شده است.

LD₅₀ بوتنولید برای موش‌ها در تجویز داخل صفاتی و خوارکی به ترتیب برابر 43/6 و 275 میلی گرم به ازای هر کیلو گرم وزن بدن است. این ترکیب باعث واکنش جلدی بسیار خفیف در خرگوش می‌شود.

محققین نشان داده‌اند که تست رک Rec test این ترکیب با باسیلوس سوبتیلیس منفی است.

سیترئوویریدین

سیترئوویریدین مایکوتوكسینی نوروتوکسیک است و سیستم اعصاب مرکزی را در حیوانات مختلف تحت تأثیر قرار می‌دهد. این اختلال به وسیلهٔ فلنجی بالا رونده در حیوانات آزمایشگاهی، که گاهی با ایجاد تشنج وایست تنفس همراه است مشخص می‌شود.

چ اثرات نوروتوکسیک سیترئوویریدین نظیر علائم بیماری بری بری حاد قلبی Acute cardiac beri-beri(shoshin-kakke) است که در گذشته منجر به مرگ صدها نفر در ژاپن و آسیای شرقی شده است.

مقادیر LD₅₀ سیترئوویریدین در موش‌های نر در تجویز داخل صفاتی، زیر جلدی و خوراکی به ترتیب برابر ۲/۷، ۱۱ و ۲۹ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن است و در موش‌های صحرایی ماده در تجویز زیر جلدی برابر ۶/۳ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن میباشد.

این ترکیب در موش صحرایی به سرعت از طریق بافت‌های زیر جلدی جذب و در ارگان‌های مختلف توزیع شده و دفع آن عمدتاً از طریق مدفوع صورت می‌گیرد.

اپی پلی تیوبی پرازین - 3 ، 6 - دیون ها (گلیوتوكسین - 1)

گلیوتوكسین مایکوتوكسینی واجد اثرات ضد باکتریایی، ضد قارچی و ضد ویروس های RNA دار و مهار کننده سیستم ایمنی می باشد.

این ترکیب به طور اختصاصی موجب مهار آنزیم ترانس کریپتاز معکوس ویروس می شود و رشد برخی تومورها را نیز مهار می کند.

مقادیر LD₅₀ آن در تزریق داخل وریدی یا داخل صفاقی در موش، موش صحرایی و خرگوش به ترتیب برابر 50، 50، 50 تا 60 و 45 میلی گرم به ازای هر کیلو گرم وزن بدن است.

در مطالعاتی در سال 1988 تجویز خوراکی این ترکیب در مقادیر 25 و 35 میلی گرم به ازای هر کیلو گرم وزن بدن در عرض 24 ساعت باعث مرگ اکثر خوکچه های هندی مورد آزمایش شد. در خوکچه هایی که بیش از 12 ساعت زنده ماندند، تغییرات پاتولوژیک شامل کلانژیت های نکروز دهنده و پیشرونده همراه با پری کلانژیت لمفوپلاسماتیک Lymphoplasmatic pericholangitis برجسته در بافت کبد مشاهده شد.

مونیلی فرمین

فوزاریوم مونیلی فرم به کرات اغذیه مسؤول موارد مسمومیت‌های حیوانی جداسازی شده است، ولی تاکنون هیچگونه از این موارد مسمومیت به مونیلی فرمین نسبت داده نشده است.

مونیلی فرمین در شرایط آزمایشگاهی برای موش‌های صحرایی، جوجه بوقلمون‌ها، موش‌ها و جوجه‌ها بی‌نهایت سمی است و احتمال دخالت آن در برخی از موارد مسمومیت ناشی از فوزاریوم‌ها کاملاً مشهود است.

مونیلی فرمین منجر به مرگ سریع حیوانات بدون ایجاد صدمات سلولی شدید می‌شود. در این رابطه، حضور ضایعات حاد دژنراتیو در میوکارد و سایر بافت‌ها نشاندهنده اختلال در سیستم حمل و نقل غشایی وابسته به ATP توسط سم می‌باشد.

این ترکیب قادر به مهار سنتز پروتئین نیست و در آزمون Ames test، خاصیت جهش‌زایی از خود نشان نمی‌دهد. ولی بعنوان یک مهارکننده قوی اکسیداسیون پیرووات و آلفا-کتوگلوتارات عمل می‌کند.

به نظر می‌رسد که اثر مهاری مونیلی فرمین شبیه اثر سایر مهار کننده‌های چرخهٔ تری کربوکسیلیک اسید، نظیر فلئورواستات و مهارکننده‌های انتقال الکترون، نظر سیانپید باشد.

آلترناریا توکسین

گزارشات بسیاری در رابطه با سمیّت کشت‌های آلترناریا، عصاره کشت و سmom خالص این قارچ در ارگانیسم‌ها، کشت‌های سلولی و گیاهان موجود است.

تعداد قابل توجهی از اعضای جنس آلترناریا به دنبال رشد بر روی اغذیه انسانی و حیوانی متابولیت‌های سمی تولید می‌کنند.

با اینکه بسیاری از این اعضای این جنس به عنوان پاتوژن گیاهی مطرح شده‌اند، جنس آلترناریا به طور معمول در گروه قارچ‌های بیماری‌زا برای انسان طبقه‌بندی نمی‌شود. با این حال، گزارشاتی دال برای جاد عفونت‌های جلدی فرصت‌طلب به وسیله گونه آلترناریا در انسان موجود است.

صرف دانه‌های آلوده به آلترناریا می‌تواند باعث اسهال، سندرم هموراژیک، و در نهایت، مرگ در جوجه‌ها شود. در این رابطه، مرگ و میر معمولاً در روز چهارم اتفاق می‌افتد؛ در حالی که این زمان در مورد آسپرژیلوس کلاواتوس، پنی سیلیوم پورپوروژنوم و آسپرژیلوس فلاووس به ترتیب برابر 12، 21 و 22 روز می‌باشد.

جنبه‌های محیطی آلترناریا توکسین - ۱

از آنجایی که بسیاری از سموم آلترناریا برای انسان و حیوانات سمی هستند و عوارضی از قبیل ناقص الخلافه‌زایی، مرده‌زایی و بیماری هموراژیک ایجاد می‌کنند، حضور آنها در محصولات غذایی از جمله میوه‌جات می‌تواند از بُعد بهداشت عمومی دارایی اهمیت بسیار باشد.

آلترناریول و آلترناریول میتل اتر در مقدار ۳ تا ۵ میکروگرم در گرم در نمونه‌های مرطوب و تغییر رنگ داده ذرت خوش‌آمی پافت شده است. غلظت این دو متابولیت باشد تغییر رنگ و شمار روزهای بارانی در طی دوره رشد گیاه در ارتباط است.

آلتنوئن نیز در سطح ۰/۱ تا ۵/۱ میکروگرم در گرم ۱۲ نمونه ذرت خوش‌آمی به شدت باران خورده حضور داشته است.

منابع آلترناریا توکسین

فرآوردهای تهیه شده از گوجه فرنگی به عنوان منبع احتمالی سوموم آلترناریا در جیره غذایی انسان مطرح است. آلترناریا یکی از عوامل اصلی فساد کپکی به ترتیب در مقدار ۳/۰، ۳/۱ و ۱/۰ میکروگرم در گرم گوجه فرنگی در الودگی طبیعی با آلترناریا گزارش شده است.

وقوع طبیعی متابولیت‌هایی نظیر تنوئازونیک اسید آلتنوئن، آلترناریول و آلترناریول متیل اتر در نمونه‌های سبب به اثبات رسیده است.

اکثر ایزوله‌های مولد سم آلترناریا مقادیر نسبتاً بالاتری از تنوئازونیک اسید را در گوجه فرنگی در مقایسه با سبب تولید می‌کنند.

الودگی محصول زیتون به آلترناریول (۳/۲ میکروگرم در گرم) و آلترناریول متیل اتر (۹/۲ میکروگرم در گرم) در ۴ نمونه از میان ۱۳ نمونه بررسی شده گزارش شده است. یکی از این نمونه‌ها حاوی مقدادر ۱/۴ میکروگرم در گرم از آلتنوئن نیز بوده است.

آلترناریول و مشتق متیل اتر آن در نمونه‌های فلفل و دانه‌های آفتابگردان نیز یافت شده‌اند. تلقیح استرین‌های سمی آلترناریا آلترناتا به سوبستراها یی نظیر گندم، زیتون، سبب، پرتغال، لیمو و گوجه فرنگی با تولید آلترناریول‌ها و آلتنوئن همراه می‌باشد.

راههای احتمالی آلودگی اغذیه انسانی و حیوانی به مایکوتوكسین‌ها

1) شیر

2) فراورده‌های شیر

3) گوشت

* اغذیه انسانی عمل‌آوری شده به وسیله قارچ:

1) انواع پنیر

2) محصولات تخمیری گوشت

3) محصولات تخمیری شرقی

* فراورده‌های تخمیری مانند:

1 1) پروتئین‌های میکروبی

2 2) آنزیم‌ها

(3) افزودنیهای غذایی نظیر
و بتامین‌ها

* اغذیه انسانی آلوده به قارچ

1) محصولات کشاورزی نظیر:

الف : غلات

ب : دانه‌های روغنی

ج : میوه‌ها

د: سبزیجات

2) اغذیه مصرفی (آلودگی ثانویه)

3) خوراک دام تجاری (آلودگی ثانویه)

* باقیماندهای مایکوتوكسین در بافت‌ها و فراروده‌های حیوانی مانند:

موارد طبیعی اوخراتوکسین A در اغذیه انسانی و حیوانی با منشأ گیاهی

محصول	کشور	تعداد نمونه	درصد آلوگی	میزان سم (میکروگرم در کیلوگرم)
ذرت	ایالات متحده آمریکا	293	1	83-166
ذرت	فرانسه	463	6/2	15-200
ذرت	فرانسه	461	3/1	20-200
ذرت (زمستانه)	ایالات متحده آمریکا	291	1	5-115
ذرت (بهاره)	ایالات متحده آمریکا	286	8/2	5-115
جو (مالت)	دانمارک	50	6	9-189
جو	ایالات متحده آمریکا	182	6/12	10-29
دانه قهوه	ایالات متحده آمریکا	267	1/7	20-360
ذرت	یوگسلاوی	542	3/8	6-140

موارد طبیعی اوخراتوکسین A در اغذیه انسانی و حیوانی با منشأ گیاهی

محصول	کشور	تعداد نمونه	درصد آلودگی	میزان سم (میکروگرم در کیلوگرم)
گندم	یوگسلاوی	130	5/8	14-135
جو	یوگسلاوی	64	5/12	14-27
جو	چکسلواکی	48	1/2	3800
نان	انگلستان	50	2	710
ارد	انگلستان	7	5/28	490-2900
برنج	ژاپن	2	100	230-430
دانه‌های مختلف	سوئد	71	5/8	10-442

موارد طبیعی اوخراتوکسین A در اغذیه انسانی و حیوانی با منشأ گیاهی

میزان سسم (میکروگرم در کیلوگرم)	درصد آводگی	تعداد نمونه	کشور	محصول
50-200	3/5	150	لهستان	* اغذیه حیوانی: جو، گندم، جو دوسر، ذرت
10-50	9/4	203	لهستان	اغذیه مخلوط
45-5125	7/25	191	یوگسلاوی	ذرت
16-409	3/8	84	ی	جو، جودوسر
30-6000	4/7	95	سوئد	گندم، یونجه
30-27000	3/56	32	کانادا	گندم، جو دوسر، جو، چاودار
28-27500	6/57	33	کانادا دانمارک	جو، جو دوسر

اثرات مایکوتوكسین‌ها بر سیستم‌های مختلف بدن حیوانات در مایکوتوكسیکوزهای حاد اولیه

سیستم	نوع مایکوتوكسین	عوارض مایکوتوكسینی
عروقی	آفلاتوكسین، دی کومارین	افزایش آسیب‌پذیری عروق، خونریزی‌های بافتی
کوارشی	آفلاتوكسین، سم T2	اسهال، خونریزی روده‌ای، نکروز کبدی تحریک مخاط گوارشی، انسداد مجاري صفراوی
تولید مثل	زرالنون، سم T-2 جلدی	ناباروری، طولانی شدن مرحله فحلی
تنفسی	4 - ایپومنول	آدنوماتوز ریوی
عصبي	مایکوتوكسین‌های رعشه‌آور، ارگوتامین و الکالوئید‌های وابسته	لرزش‌های عضلانی، عدم تعادل و هماهنگی، جنون و اغما
جلدی	اسپوری دسمین، سوموم ارگوت	حساسیت در مقابل نور، کروزو از بین رفتن بخش‌های انتهایی بدن
کلیوی	اوخراتوكسین، سیترینین	نفroz ، اورمی

MASHROOM

AGARICALES

1- AGARICUS

-A. BISPRUS

(BRUNNESCENS)

-A. RODMANI

-A. CAMPESTRIS

-A. SILVATICUS

-A. PLACOMYCES

AMANITACEAE

BOLETACEAE

RUSSULACEAE

R. LACTARIUS

COPRINACEAE

C. COMATUS (SHAPPY
MASSE)
(بال پشمائلو)

VOLVARIELLA

- V. volvacea

LENTINUS

-L. edeodes

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship). School of Medicine. Tabriz Uni. of Med. SCI.

Prof. Abdolhassan Kazemi (MSc, MSPH, PHD & fellowship), School of Medicine, Tabriz Uni. of Med. SCI.

از

توجه

شما

سپاسگزارم

